Sent en afton, efter den tid humlan i mitt fönster brukar inställa sina utflykter för dagen, sågs en humla sväva utanför det redan stängda fönstret. Hon insläpptes och tog genast kurs på boets ingång. Knappt hade hon emellertid försvunnit genom denna, förrän en humla kom utrusande under alla tecken till förskräckelse. Jag undersökte boet och fann, att det utom en nykläckt arbetshumla fortfarande innehöll stammodern.

Några dagar därefter låg en döende och illa tilltygad humlehona på fönsterbrädet.

Syskonen till boets rättmätiga innehavarinna synas fortfarande ej ha glömt sitt gamla hemvist, även om deras påhälsningar numera blott gälla de honungsförråd, som nu finnas där. Och så händer det naturligtvis ibland, att den objudna gästen träffar värdinnan hemma eller också överraskas av hennes oförmodade hemkomst.

Till sist bör omnämnas det faktum, att om min humla en morgon hejdas i sin första utflykt av det stängda fönstret, fortsätter hon ej, som ett bi med all säkerhet skulle göra, att envist förnöta resten av sin dag på att söka genomtränga det egendomliga och genomskinliga hindret, utan hon vänder strax beskedligt tillbaka till sin ask i avbidan på ett senare tillfälle för sin utflykt. Här föreligger tydligen ett exempel av bästa slag på mottaglighet för erfarenhetslärdomar.

*Torsten Settman.*

**De fotografiska bilderna i »Grävsteklarnas liv».** — I de recensioner av min 1916 utgivna bok *Grävsteklarnas liv*, som då och då sett dagen i tidningar och tidskrifter, ha ej sällan erkännande uttalanden gjorts om vissa av de i nämnda arbete förekommande fotografiska avbildningarna. Det är de bilder, som framställa scener ur de särskilda steklarnas jakter, vilka sålunda tilldragit sig en för mig smickrande uppmärksamhet och gjorts till föremål för gillande omdömen. Då emellertid dessa omdömen vila på förutsättningen, att bilderna skulle återge den levande naturen själv, kan jag ej längre stillatigande se dem upprepas. Det är nämligen så, att de alla utan undantag äro arrangerade medels på lämpligt sätt preparerade döda statister. Att detta lyckats mig på ett naturtroget sätt, framgår därav att även fackmän på området såväl inom som utom Sverige aldrig satt i fråga annat än att det skulle vara den levande naturen själv, som stått modell för min kamera. Ej sällan har man med intresse frågat om mitt sätt att gå till väga för att nå ett sådant av många hittills förgäves eftersträvat resultat. Det är sålunda på tiden att jag själv berövar mina bilder en nimbus, som de ej förtjäna.

Nu är det emellertid ej så, att jag från början haft för avsikt att missleda allmänheten med avseende på kvaliteten av

mina bilder, och att mitt samvete nu sent omsider vaknat. Detta framgår därav att jag rätt snart efter arbetets utgivande på direkt fråga av professor TULLGREN omtalade bildernas natur av arrangerade, men på samma gång bad honom tillsvidare ej ge spridning åt detta mitt medgivande. Det intresserade mig nämligen att se, om mitt tillvägagående ej skulle genomskådas av någon. Då detta emellertid ej skett på mer än 1 1/2 år, är det väl knappast troligt, att så skulle skett på länge än, och själv måste jag härmed erkänna min oförmåga att taga betydligt förstorade fotografiska ögonblicksbilder av så små föremål, som det här gäller. Av stort intresse skulle det emellertid vara att höra erfarnare och bättre utrustade fotografers åsikt om lösningen av detta problem.

*Gottfrid Adlerz.*

**Fjärilsfynd från gränstrakterna av Kalmar och Jönköpings län.** (Forts. från h. 2, 1917, p. 216.)

*Smerinthus ocellatus* L. Ett ex. kläckt 16/6 17. Puppan funnen i maj samma år.

*S. tiliæ* L. Två puppor, funna våren 1917, lämnade 8/6 en ♂ och 10/6 en ♀. Torde ej vara så sällsynt i Rumskulla.

*Lophopteryx carmelita* ESP. Av denna sällsynta art erhölls våren 1917 en puppa, som 19/5 gav imago. Enl. »Nordens fjärilar» är arten i Sverige förut funnen endast i Uppland, Värmland och Dalarna.

*Drepana lacertinaria* L. Ett ex. 4/6 17.

*Acronycta euphorbiæ* FABR. 1 ex. i juni 04 (A. W.).

*A. psi* L. Ett ex. 17/6 17. En larv tagen på *Prunus avium* i sept. 1915.

*A. alni* L. En larv från Ingatorp i aug. 1914 (A. W.).

*A. leporina* L. Ej sällsynt.

*A. megacephala* GÖZE. Endast erhållen genom kläckning. Tre puppor, funna våren 1917, gåvo imago 18/6—26/6.

*A. rumicis* L. Täml. allm. Såväl larv som fjäril anträffad.

*Agrotis strigula* THUNB. Ej sällsynt.

*A. sobrina* DUP. Tre ex. tagna resp. 06 (A. W.), 24/7 12, 20/7 14.

*A. augur* FABR. Ett ex. juli 05, ett ex. 24/7 11.

*A. pronuba* L. Allm.; var. *innuba* TR. är allmännare än huvudformen.

*A. C-nigrum* L. Ej sällsynt.

*A. primulæ* ESP. Ett ex. 10/7 14, ett ex. 29/6 17.

*A. brunnea* FABR. Ett ex. 24/7 11.

*A. exclamationis* L. Ett ex. juli 04 (A. W.).

*A. nigricans* L. Ej sällsynt.

*A. simulans* HUFN. Tämligen sällsynt.

*A. polygona* FABR. Ett ex. 05 (A. W.).